

Ark1

- 00:00:00 Født Steen, i Sandviken, Bergen 1925
- 00:50:00 Døpt i Sandvikskirken
- 01:00:00 To tanter. Angelica Concordia Steen (gift Johannessen).
Mor fikk komplikasjoner etter fødselen.
- 01:27:00 Vi bodde først i Hans Tanks gate, hos min mors tante.
Jeg lå i hagen og skrek.
1926: Far og mor kjøpte hus på Laksevåg.
- 02:37:00 Jeg hadde to eldre brødre, Gunnar og Arvid,
Riktig bondeland.
Grusvei.
Far jobbet på fylkesbåtene i Sogn og Fjordane.
- 04:20:00 Griseslaktning på gården.
Hentet grisemat.
Innlagt vann, utedo.
- 05:25:00 Vi fikk vannklosett.
To lekekamerater.
- 06:27:00 Sukatfabrikken.
Ut på Lyreneset.
To eldre damer. Småkaker.
- 08:27:00 Heiste flagget for keiser Wilhelm.
Keiserstien.
Møtte pappa på kaien.
- 09:13:00 Badevannet var gult. Zinkbøttefabrikk.
Rodde båt over til Florvåg
Få folk på kaien når far kom hjem.
Erik Christensen, fetevarehandler
Sønnen kom med båten – fikk leie
- 10:50:00 Kallemann og Amandus fra radioen. Barneprogram.
Eget sjåførhus.
Allé med grantrær.
- 11:55:00 Fornemme familier.
Jeg fikk mindreverdighetsfølelse.
- 12:25:00 Klassevenninnen Helga Pedersen, bodde i et stort hus.
De reiste til Tyskland hver sommer.
Faren hadde hermetikkfabrikk. Holdt ball.
- 13:35:00 Titti og Tom Andersen hadde tennisbane i hagen.
Vi var venner, alle sammen.
- 15:03:00 Skoleveien. Holen skole
Gunnar gjorde leksene for storebror Arvid.
- 16:03:00 Skolen var delt i jente- og guttedel.

Ark1

- Pianotimer.
Vi var en musikalsk familie.
Hadde koselige ettermiddager.
- 17:07:00 Far var Høyremann. Streng.
- Brødrene mine stakkut om natten. Quisling-plakater.
Bjørn Tvet, kontorsjef på blikkvalseverksted.
- 19:00:00 Vi fikk tidlig radio.
Far var veldig interessert i litteratur.
Familien fra byen kom på besøk. Gikk turer.
Turer til Lyderhorn.
- 21:10:00 Tannlege Nitts hus. Sti ned til jernbanen og havna.
Sjøkrigsskolen. Fin bade plass.
- 22:43:00 Mor og far var misfornøyde med katedralskolen.
Jeg skulle på Sydneshaugen skole. 5-årig gymnas.
Gikk i 1. klasse da krigen kom.
- 24:33:00 9. april.
Jeg var så allergisk. Hadde fått legetime i Oslo.
Far og jeg bodde på hotell Continental.
Utrygt. Far måtte reise hjem.
- 26:20:00 Jeg måtte bli igjen alene på hotellet.
DEL 1:
Et fryktelig bråk midt på natten. Flyangrep.
Alt lys var vekk.
Noen banket på døren. Måtte ned i kjelleren.
- 28:50:00 Ut på dagen kom Hilda Stefansen og hentet meg.
Hun hadde leilighet på Adamstuen.
Hilda jobbet i billettluken på Holmenkollbanen.
- 30:00:00 Flyveblader. Vi rømte opp i Nordmarka.
Alt var mørklagt.
Fikk ikke gitt beskjed hjem.
Ble værende i Oslo til begynnelsen av juli.
Snakket inn hilsener hjem på radionettet.
- 32:00:00 Jeg fikk følge hjem til Bergen.
Båt fra Leikanger til Bergen.
- 32:50:00 Gunnar kom også. Han var tysk fange.

Så ramponerte hus og ruiner etter kampene i Valdres.
Jeg kunne snakke med Gunnar.
I Bergen klarte han å stikke av.
- 34:27:00 Gunnar hadde tatt bilen 9. april og evakuert naboene.

Tyske soldater kom krypende opp bakkene mot huset
Gunnar hentet besteforeldrene våre.

Ark1

- Alle opp til landsstedet på Skjold, Huldrehauen.
- 36:33:00 Flyttet hjem til huset om høsten.
Streng disiplin på skolen.
Snek meg på butikken i storefri.
Porten var lukket. Reprimande.
- 38:17:00 Tyskene tok Sydneshaugen skole.
Vi brukte Fridalen skolen om ettermiddagen.
- 1942: Far ville flytte vekk fra Kvarven og den tyske leiren.
Jeg måtte ha følge med Bjørn Tvet.
- 40:15:00 Gullsmed Hestenes' datter lærte meg en tysk setning.
Vi flyttet til Allégate 28.
Ble konfirmert. Presen Th. Dahl.
- 42:18:00 Hverdagen under krigen.
Ikke så bra mat.
Forferdelig melk.
Stekte kålrabi.
Mors søster underviste i husstell.
Brente erter som kaffeerstatning.
Neslesuppe.
- 44:35:00 1944: Stor eksplosjon i Bergen.
Skolene ble lasaretter.
Vi måtte ikke vise motstand mot NS.
Far ble ofte avhørt i Velten.
- 46:40:00 Jeg ble spurt om å gå med illegale aviser.
Skulle lære meg å stenografere og veve.
Hadde en liten koffert.
Hentet aviser i Sjøfartens hus.
Møtte en høyreist, svartkledd mann.
Fikk avisene.
Avisene skulle leveres til en butikk i Strandgaten.
Mor og far visste ingenting.
- 49:30:00 November. Alt var mørklagt.
Far kom hjem.
Mor og jeg måtte kle oss godt.
Gikk etter far. Alle helt stille.
Til et hus i Fjellveien.
- 51:35:00 Far forsvant.
Jeg skar meg. Vi måtte dra til "Nødhjelpen".
- Tilbake i Fjellveien. Fikk nye identiteter. Jeg ble Harriet Skard.
Fikk beskjed om å ta toget. Kom oss til Voss.
Tog videre. Satt av på fjellet. Dressin.
- 54:10:00 Kom oss opp til hytta. Der var far.

Ark1

Tilbake til toget. Flåmsbanen. Fretheim hotell.
Videre til Geilo. Hytte.
Til Oslo. Prest Ekeland.

Jeg måtte være inne på min kusines hybel hele dagen.

56:55:00 Møtte familien på Vestlbanen.
Stummende mørkt. Far banket på noen hus.
Tok toget sørover. Gikk av. Noen skulle møte oss.
Kom en tysk lastebil. Vi gjemte oss på lasteplanet.
Kjørte inn i en tysk leir.
Opp på et loft.
Der var det tre mennesker fra før.
Så måtte far og Gunnar ut.
Vi var veldig redde.
Alle måtte ned fra loftet og ut.
Ned til sjøen og om bord i en skøyte.
Jeg og det andre barnet fikk en tablett.
Tyskerne hadde en lyskaster.
Vi kom oss av gårde i mørket.

55:40:00 Ble stoppet av svensker. Kom oss inn til Sverige.
Kom til en norsk leir.
Ble spurt ut. Spylt.
Kom ut i gaten til slutt. Kaker i butikkene.
Havnet i Uppsala. Vera og Einar Molland.
Julaften på studenthybel.

01:08:15:00 Gunnar og far forsvant til London.
Inger ville i saniteten. Jeg fikk ikke lov.
Fikk en liten leilighet. Lillemor Koren.

01:09:15:00 Jeg fikk jobb på den norske legasjonen.
Jobbet på regnskapsavdelingen.
Skrev fakturaer til de norske leirene.
Skrev på maskin med blåpapir.

Leide ut et rom til to nordmenn: Politimester Reksten og Hove.
Vi lå ikke svenskene til byrde.
Far sendte kanskje penger.

01:12:50:00 [Frigjøring. Mor reiste tilbake.](#)
Jeg måtte være med og avslutte i Sverige.
Immatrikulering i Oslo.
Jeg måtte ha politiattest.

01:14:45:00 [Holdt meg mest med de som jobbet på legasjonen.](#)
Mor bedt hjem til Riple. De var rare.
Jeg ble invitert med en teolog på møte.
Hverdagen på legasjonen.

Ark1

- Klikker. Ulike avdelinger.
Et nachspiel.
Jeg fikk stoppet drosjen og kom meg hjem.
Vi bodde i Kaptensgatan.
- 01:19:00:00 [Jeg kom hjem til Norge til 1. september.](#)
Var ikke med på maldagsfeiringene.
Alt hjemme i Bergen var stjålet.
Mor fikk vite hvem som var mistenkte for tyveriene.
En dame i min morgenkåpe.
Vet ikke hvor mye mor fant igjen.
Fars onkel ga oss mange ting.
Andre lånte oss ting.
- 01:22:50:00 [Pianoet var blitt flyttet.](#)
Jeg hadde begynt med sangtimer.
Fikk ikke spilt piano i Sverige.
- Jeg var bedre til å synge enn å spille. Sang hos Sofie Brekke.
Var med på en elevaften.
Tok forberedende. Tenkte å studere språk.
Far hadde blitt direktør.
- 01:25:45:00 [Kontordamen var i motstandsbevegelsen.](#)
En beskjed til far.
Et gammelt hotell ved siden av fylkesbåtene.
Far og noen andre kjøpte hotellet.
Ville selge hotellet etter krigen.
- 01:27:30:00 [Far ble avsatt som direktør.](#)
Trist stemning hjemme.
1946: Jeg måtte begynne på handelsskole.
Far sa: Jeg kan ikke fø deg lenger.
På jobbsøking. Bennetts reisebyrå.
- 01:29:25:00 [Bergenske. Fikk jobb på regnskapsavdelingen.](#)
Jeg kunne stenografere.
- 01:31:00:00 [Ulykken på Upsete påsken 1947.](#)
Vi kom opp på hytten.
Far hadde kjøpt tomten. Hadde ikke materialer.
Flyttet en gammel stue fra Sogn.
Det måtte heisekran til.
- 01:34:20:00 [Hytten var klar i 1942.](#)
Tyskene tok hytten.
Min eldste bror hadde flyktet da krigen brøt ut.
Han kom seg til Toronto. Ble jagerflyver.
Han fikk ha hytten påsken 1946.
- 01:36:10:00 [Vi hadde telefon på hytten.](#)

Ark1

Når det ringte tre ganger, var det til oss.
Fikk beskjed om at det var gått et ras.
Arvid var midt i legestudiene.

Han hadde med studievennene Tollak Sirnes og Gunnar K. Lien
Jeg hadde dratt ned til byen igjen.

01:39:15:00 [Jeg var syk. Dobbeltsidig lungebetennelse. Tuberkulose](#)
Ble liggende i flere måneder.

Arvid besøkte meg på sykehuset sammen med Tollak.
Han skulle bli min mann.
Møttes igjen da jeg begynte på lærerskolen i Oslo.

01:40:40:00 [Mange søskenbarn var samlet på Eskelandsstølen.](#)

Alle unntatt én var på skitur.
Et stort fjell og et vann ved Upsete.
Så gikk raset.
En fikk gravd seg ut.
Vi fikk beskjed. Jeg gikk opp dit.

01:44:10:00 [Jeg dro til England for å jobbe som au pair.](#)

Reiste over med båten Venus til Newcastle.
Mannen i huset var skotsk krigsveteran.
Han skulle møte meg iført kilt.
Jeg ble med hjem til min kusine.
Vertsfamilien min var i Rhodesia.
Hadde med meg penger i skoene.
De hadde folk i pensjon.
Pengene ble borte.
Fikk jobb med å snu skjortesnipper.

01:49:40:00 [Elizabeth ble dronning](#)

Jeg måtte gå kledd i uniform.
Mor og far hadde fått ordnet legetime i London.
Det var en stor salong.
Fikk noen sprøyter mot allergi.
Jeg har vokst fra allergien.

01:52:20:00 [Far hadde søkt Oslo lærerskole for meg.](#)

Det var egentlig ikke mitt valg.
Jeg fikk plass på Katarinahjemmet.
Arvid bodde på Blindern studenthjem.
Jeg hadde full pensjon.
Andaktene var frivillige.
Enkelte ganger stille måltider.

En gang jeg var syk, ville jeg at Tollak skulle se til meg.

Ark1

Menn hadde ikke adgang – men jeg ble frisk alikevel .

DEL 2:

00:00:00 [Lærerskolen gikk fint. Jeg var ferdig våren 1950.](#)

Vi giftet oss.

Hadde bestemte foreldre.

Foreldrene hans var døde.

01:15:00 [Tollaks familie hadde sildeoljefabrikk.](#)

Samsonsen.

Brødrene Sirnes fra Sørlandet.

Anton Severin Sirnes, Othilie Samsonsen, Haugesund.

Tollak var yngst av 10.

Han hjalp til med silda.

Han tok artium i 1942. Ville studere medisin.

Til Oslo med 60 kroner.

Han underviste i matematikk.

07:05:00 [Tyskerne arresterte studenter i 1943.](#)

Tollak ble sendt med båt til Tyskland.

Far satte inn 350 kroner til meg.

Aldri råd til utskeielser.

Jeg ble invitert på ball på Blindern studenthjem.

Vi flyttet til Bergen i 1950.

11:05:00 [Stort bryllup.](#)

Brudekjolen.

Vanskelig å finne bosted i Oslo.

Hvalsmoen militærleir. Tollak var militærlege.

Jeg lærte å vaksinere.

Vi hadde ett rom.

14:35:00 [Vi ville forsøke oss som vegetarianere.](#)

Tollak var veldig interessert i å spise sunt.

Mye kålrabi. Maiskolber.

Vegetarrestaurant i Oslo.

Det var mange som var vegetarianere.

Vi var ikke fanatiske.

Professor Jansen i anatomi, kirurg Karl Sem.

Vi kom til Oslo. Korttidsleie hybel.

Jeg fikk lærerjobb på Majorstua skole.

20:30:00 [Tollak fikk ikke lønn.](#)

Legevikar i 1951.

Jeg ble gravid. Hjalp Tollak på kontoret.

Da hadde jeg sluttet som lærer.

Fikk en leilighet i et hus på Nordberg.

Valborg ble født.

Ark1

Jeg ville hjem til 9. juli.
Men jeg hadde noen komplikasjoner.
Var der til jeg var frisk.
Hun tålte ikke at jeg spiste hvetemel og ost.

Vi måtte begynne å spise kjøtt og fisk så hun fikk næring.
Hun skrek så mye. Vi måtte flytte.
Nadderudjordet. Leide et rekkehus.
Bodde der i ett år.

27:25:00 [Tollak drev med forskning.](#)
Han spurte meg: God lønn eller forskning?
Jeg svarte: Det du vil.

28:35:00 [Petter Wessel Zappfes doktoravhandling.](#)
Fikk låne Wessels hus i Asker.
Legen sa at Valborg måtte ha mansjetter.
Leangen.
Zappfe hadde en rik far som sendte penger.
Ville ikke sette barn til verden.
Zappfe skulle bo i Schäffergården.
Måtte skrive under på at han skulle gifte seg.
Alt innvendig var trehvitt.
Vi fikk ikke gå inn på hans rom.

33:10:00 [Mor på besøk. "Dere skjemmer bort Valborg."](#)
Det var vanskelig å få nok mat i Valborg.

35:05:00 [Det skulle bygges hus i Nadderudåsen.](#)
Lånte penger av familien.
Kunne endelig flytte inn hos oss selv.
1953.
Tollak kunne ha et legekontor.

37:10:00 [Han var ingen økonomisk begavelse.](#)
Vi hadde to sett med sengetøy.
Måtte kjøpe vann.
Han tok med sengetøyet til vask.
Kofferten forsvant.
Vi måtte spare på skillingene.
Jeg jobbet ikke som lærer lenger.

Per ble født i 1954.
Tollak tok doktorgraden.
Han hadde mye psykisk sykdom i familien.
Vanskelig for oss.
Mor fulgte meg da Per ble født.

43:45:00 [Mange rundt oss preget av krigen.](#)
Märtha Granath.

Ark1

- Valborg og Per vokste opp på Nadderud.
- 43:00:00 [Da polio kom, reiste jeg og barna vekk.](#)
Vi dro til Bergen og bodde på fjellet der.
Det var noen i nabolaget som ble smittet.
- Naboene kom til oss om ettermiddagen med symptomer.
- 45:15:00 [1955: Legevikar i Mandal.](#)
Da tjente Tollak litt penger.
Tollak ble veldig sliten.
Han hadde tatt doktorgraden til jul.
Det var stort i hans familie.
- 47:25:00 [Brødrene mente han måtte ha en bil.](#)
I Mandal kjørte Tollak en pasient til Oslo.
Jeg var også med.
En professor ville sitte på.
Han holdt Tollak våken.
En fjellvegg.
Vi hadde fått pass til både Valborg og Per.
- 51:45:00 [Doktorgrad om stoffers påvirkning på muskulaturen.](#)
Tilbake til Nadderudåsen.
- 52:45:00 [Tollak var interessert i psykiatri.](#)
1958. Jeg ventet Tone.
Dikemark psykiatriske sykehus.
"Badstua". Et lite hus.
Stor hage til, med bringebærbusker.
Ungene begynte på Solberg skole.
Barnehage.
- 55:50:00 [Tone gråt seg ja ik ke klarte det.](#)
Vi flyttet til et større hus.
Tone ble døpt i hovedbygningen.
Det var folksomt hos oss i jula.
- 59:00:00 [Barneoppdragelse ble diskutert.](#)
Betsy Bjorøy. Utdannet seg til barnepleierske.
Jobbet hos Arvid i Åsane.
Hun var uenig i å la barn skrike.
Jeg stod jo i hagen og skrek.
Jeg var mindre streng enn Tollak.
De fikk kanskje viljen sin.
"Den frie barneoppdragelsen".
Jeg hadde lært pedagogikk.
Vi kjøpte boka til Dr. Spock.
- 01:03:20:00 [Så kom psykiatrien inn.](#)
Tollak begynte i lære hos Schelderup.

Ark1

Han mente jeg også måtte gå.
Psykoanalyse.
Jeg gikk en gang i uken i noen år.
Det var lærerikt.
Man får kanskje et bedre inntrykk av seg selv.

01:06:00:00 [Psykomotorisk terapi.](#)
Bülow-Hansen.

01:07:05:00 [Det faglige utviklingen på Dikemark.](#)
Tollak åpnet en avdeling.
To store villaer.
De drev med håndarbeide og hagearbeid.
Vi hadde et godt forhold til pasientene.
En sydde klær til barna mine.
Det var en god tid på Dikemark.
Vi hadde badevann, skiløyper, tennisbane.

01:11:15:00 [Jeg var med i en lesesirkel.](#)
Måtte kjøpe inn flere tekopper.
Vi leste aktuelle bøker.

01:15:40:00 [Vi hadde først bare en madrass.](#)
Tollak laget en seng til oss.
Hadde køyeseng til barna.
Stor terrasse.
Fikk sofa da vi kom til Dikemark
Kjøpte klaffebord på Husfliden.
Utfordrende å skaffe langbord til konfirmasjonen.

01:16:55:00 [Naboene i Bergen. Alsaker. Arkitekt.](#)
De kunne se alt vi gjorde på kjøkkenet.
Fikk låne bord av dem til konfirmasjonen.
Vi hadde en Tandbergradio.
Fikk den nok på Nadderud.
Ikke radio og bilbelter i bilen den gang.
Under krigen måtte vi levere inn bil og radio.

01:22:50:00 [Gunnar brukte radiosender.](#)

Han fikk tak i papirer om ubåtbunkeren på Laksevåg.
Han og Inger jobbet på Terminus, hos tyskerne.
Slik fikk han tak i papirerne.
Både Gunnar og far jobbet i England under krigen.
Vi hadde en Sølvsuper.
Vi bodde på Dikemark til vi flyttet til Bergen.

Vi solgte leiligheten på Nadderud og kjøpte hus i Bergen.
Dette huset var dyrt.

01:25:50:00 [Tollak var kanskje mer kjent enn jeg visste.](#)

Ark1

Banksjefen hadde lagt merke til navnet hans.

Tollak ble utnevnt av kongen til å undervise i medisin i Bergen.

Han bodde alltid hos mine foreldre når han var i byen.

Han hadde fått sydd en dress i Mandal.

01:29:30:00 [Anna Digranes. Sosialkurator.](#)

Spurte om jeg ville sitte på til Bergen.

Valborg ville ikke være med.

Jeg så på mange hus.

Jeg fikk se dette huset.

Skolehage nedenfor her.

Tollak måtte ordne lån.

13. gang vi flyttet.

Her ble vi boende.

01:32:55:00 [Tollak døde i sengen her.](#)

Per vil at jeg skal få meg en leilighet.

Jeg har lyst til å bå her.

Jeg har vært mye syk.

Jeg forsøker å samle meg hver dag.

01:34:40:00 [Det er god hjelp i Gud.](#)

Ble plutselig spurt om å være medlem av menighetsrådet.

Tone nektet Tollak å holde tale.

Helge Sætersdal.

Under krigen var jeg med Gunnar i Bergen kristelige studentforening.

Sandberg-familien. Wiig-Andersen.

Per måtte gå på skole på Starafossen.

Valborg begynte på Haukeland skole.

Tone gikk i musikalsk barnehage.

Jeg skulle jo ha vært med i sangkoret.

Jeg prioriterte Tollak.

01:39:10:00 [Jeg fikk brystkreft.](#)

6 uker med strålebehandling.

Tollak fulgte meg til hver time.

Barna ble store.

01:40:20:00 [Tollak ville ha hytte i Skånevik.](#)

Vi fant en idyllisk tom.

Bonden ville selge, men ikke kona.

Far hadde hytten på fjellet.

Gunnar var gjerne der.

Vi fikk låne en hytte på Filefjell.

Der var vi to somre.

Ark1

Gikk tur i Jotunheimen med Valborg og Per.

Jeg er veldig glad i fjellet.

01:46:10 Slutt – Del 2

Valborg Henriette Sirnes uttalar til slutt:

"Jeg er takknemlig for et langt og godt samliv med Tollak. Han fikk utgitt mange bøker, og ble av kong Harald den 7. desember 1994 utnevnt til ridder 1.klasse av St. Olavs orden. Det ble også hans morfar Ole Samsonsen."